

Sprawozdanie biegłego rewidenta

jakość

transparentność

kompetencje

etyka



Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

odpowiednich elementów
sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej
TUZ Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych
z siedzibą w Warszawie
na dzień 31.12.2017 r.



SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej TUZ Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych

Wstęp

Przeprowadziliśmy badanie następujących elementów załączonego sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej TUZ Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Warszawie przy ul. Bokerskiej 66, zwanego dalej Towarzystwem, na dzień 31 grudnia 2017 r.:

- rozdziałów opisowych „Wycena do celów wypłacalności” oraz „Zarządzanie kapitałem”, zwanych dalej ujawnieniami opisowymi będącymi przedmiotem badania, oraz
- formularzy sprawozdawczych Towarzystwa: S.02.01.02, S.17.01.02, S.23.01.01, S.25.01.21, S.28.01.01, zwanych dalej formularzami będącymi przedmiotem badania.

Ujawnienia opisowe będące przedmiotami badania oraz formularze będące przedmiotem badania zwane są dalej łącznie odpowiednimi elementami sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej.

Odpowiedzialność Zarządu

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1170, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o działalności ubezpieczeniowej, oraz rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L 12 z 17 stycznia 2015 r.), zwanym dalej rozporządzeniem Solvency II. Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny również za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej wolnego od istotnych zniekształceń powstałych wskutek celowych działań lub błędów.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii o tym, czy odpowiednie elementy sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zostały sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej oraz rozporządzeniem Solvency II, które stanowiły podstawę ich przygotowania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów (uchwała nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późniejszymi zmianami, w związku z uchwałą nr 2041/37a/2018 z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu), zwanych dalej KSRF, w tym KSRF 800 „*Badanie sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z ramowymi założeniami specjalnego przeznaczenia – uwagi szczególne*” oraz KSRF 805 „*Badanie pojedynczych sprawozdań finansowych oraz określonych elementów, kont lub pozycji sprawozdania finansowego – uwagi szczególne*” oraz

- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską (Dz. U. z 2017 r., poz. 2284) zwanego dalej rozporządzeniem o badaniu SFCR, i art. 290 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że odpowiednie elementy sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej nie zawierają istotnego zniekształcenia.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania dotyczących kwot i ujawnień zawartych w odpowiednich elementach sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej. Dobór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnego zniekształcenia na skutek celowych działań lub błędów. Dokonując oceny tego ryzyka bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną w zakresie dotyczącym sporządzania odpowiednich elementów sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej w celu zaprojektowania stosownych w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii o skuteczności kontroli wewnętrznej Towarzystwa. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Towarzystwa wartości szacunkowych oraz ocenę ogólnej prezentacji odpowiednich elementów sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii.

Uzasadnienie opinii z zastrzeżeniem

Wykazana w odpowiednich elementach sprawozdania dla celów wypłacalności i kondycji finansowej wartość należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. nie uwzględnia odpisów aktualizujących.

Zarząd Towarzystwa przeprowadził w 2017 r. proces przyporządkowania płatności do polis w ewidencji pozabilansowej na podstawie danych znajdujących się w systemach operacyjnych. Wykonane przez Towarzystwo procedury pozwoliły mu na oszacowanie odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych na dzień 31 grudnia 2017 r. Na podstawie przeprowadzonych przez Towarzystwo prac i dokonanych ustaleń nie było jednak możliwe dokonanie oszacowania odpisu aktualizującego wartość powyższych należności na 31 grudnia 2016 r., co pozwoliłoby na odpowiednie ujęcie błędu dotyczącego okresu ubiegłego i prawidłową prezentację danych porównywalnych na dzień 31 grudnia 2016 r. Nie otrzymaliśmy wystarczających dowodów potwierdzających prawidłowość prezentacji danych porównywalnych na dzień 31 grudnia 2016 r.

Towarzystwo na potrzeby sporządzenia ustawowego sprawozdania finansowego za rok 2017 dokonało przyporządkowania prowizji naliczonych od składek przypisanych dla poszczególnych polis. Zobowiązania przypadające na prowizje naliczone od sprzedanych produktów, które nie zostały opłacone przez ubezpieczających, uprzednio odniesione w koszty akwizycji i ewidencjonowane drugostronnie na kontach rozrachunkowych, zostały podzielone ze względu na okres przeterminowania. Zobowiązania, które wynikały z prowizji od polis nieopłaconych w określonych terminach, od których prowizja pośrednikom nie jest należna, zostały przez Towarzystwo spisane. Na podstawie przeprowadzonych przez Towarzystwo prac i dokonanych ustaleń nie jest jednak możliwe dokonanie ustalenia wartości zobowiązań, które wynikały z nienależnych pośrednikom prowizji na dzień 31 grudnia 2016 r. co pozwoliłoby na odpowiednie ujęcie błędu dotyczącego okresu ubiegłego i prawidłową prezentację danych porównywalnych na dzień 31 grudnia 2016 r. Nie otrzymaliśmy wystarczających dowodów potwierdzających prawidłową prezentację danych porównywalnych na dzień 31 grudnia 2016 r.

Powyżej opisane kwestie wpływają na fakt, iż nie możemy potwierdzić prawidłowej prezentacji danych porównywalnych w zakresie kapitałowego wymogu wypłacalności z tytułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, marginesu ryzyka i nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami dla celów wypłacalności oraz poziomu środków własnych prezentowanych na dzień 31 grudnia 2016 r.

Opinia z zastrzeżeniem

Naszym zdaniem, za wyjątkiem kwestii opisanych powyżej, odpowiednie elementy sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2017 r. zostały sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz tytułu I rozporządzenia Solvency II.

Objaśnienia uzupełniające opinię

Zasady wyceny aktywów, zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Nie zgłaszając dalszych zastrzeżeń do zbadanych odpowiednich elementów sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej, zwracamy uwagę na rozdział „Wycena do celów wypłacalności”, w którym zostały opisane zasady wyceny aktywów, zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przyjęte przy jego sporządzaniu. Sprawozdanie to zostało przygotowane zgodnie z ramowymi założeniami specjalnego przeznaczenia określonymi w ustawie o działalności ubezpieczeniowej oraz rozporządzeniu Solvency II, a nie zgodnie z zasadami rachunkowości mającymi zastosowanie przy sporządzaniu ustawowego sprawozdania finansowego Towarzystwa za 2017 r.

Sprawozdanie to podlega ujawnieniu (opublikowaniu), a grono jego użytkowników obejmuje, ale nie jest ograniczone do Komisji Nadzoru Finansowego. W związku z tym sprawozdanie to może nie być użyteczne dla innych celów niż określone w ustawie o działalności ubezpieczeniowej oraz rozporządzeniu Solvency II.

Inne kwestie

Inne informacje zamieszczone w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej

Inne informacje obejmują:

- rozdziały opisowe „Działalność i wyniki operacyjne”, „System zarządzania” oraz „Profil ryzyka”
- formularze sprawozdawcze S05.01.02, S.12.01.02, S19.01.21.

Zakres naszych prac określony rozporządzeniem o badaniu SFCR nie obejmował tych innych informacji. W związku z tym nasza opinia nie obejmuje tych innych informacji oraz nie wyrażamy żadnej formy zapewnienia o tych innych informacjach.

W związku z przeprowadzaniem badaniem odpowiednich elementów sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej naszym zadaniem, zgodnie z wymogami z KSRF, jest zapoznanie się z tymi innymi informacjami oraz rozważenie, czy nie zawierają one istotnej niespójności ze zbadanymi odpowiednimi elementami sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej. Jeśli stwierdzimy takie istotne niespójności jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszej opinii.

Nie mamy nic do przekazania w tym zakresie.



Informacje dotyczące przeprowadzonego badania - formalne wymogi dotyczące badania

Badanie odpowiednich elementów sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 r. przeprowadziliśmy zgodnie z umową z dnia 01 marca 2018 r., zawartą na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 29 grudnia 2017 r. odnośnie wyboru firmy audytorskiej do badania ustawowych sprawozdań finansowych Towarzystwa za lata 2017 i 2018.

Biegły rewident oraz PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. spełniają wymóg niezależności od Towarzystwa w rozumieniu art. 69 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089).

Stwierdzenia uzyskania od zakładu żądanych informacji, danych, wyjaśnień i oświadczeń

Zakres naszych prac nie został ograniczony. W trakcie badania odpowiednich elementów sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej uzyskaliśmy żądane przez nas informacje oraz wyjaśnienia niezbędne do uzyskania właściwych i odpowiednich dowodów badania.

Zarząd Towarzystwa złożył w dniu wydania niniejszego raportu oświadczenie o zgodności tego sprawozdania z mającymi zastosowanie przepisami prawa, w tym w szczególności z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i rozporządzeniem Solvency II.

W trakcie badania odpowiednich elementów sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej Zarząd Towarzystwa złożył wszystkie żądane przez nas oświadczenia, wyjaśnienia i informacje oraz udostępnił nam wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do wydania sprawozdania.

Inne informacje wymagane przez rozporządzenie o badaniu SFCR

Ogólna charakterystyka Towarzystwa

TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Warszawie przy ulicy Boksterskiej 66 prowadzi działalność na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2003 r. W dniu 25.08.2003 r. Towarzystwo zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000171062 w Sądzie Rejestrowym dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS. Przedmiotem statutowej działalności Towarzystwa jest udzielanie ochrony ubezpieczeniowej swoim członkom na zasadzie wzajemności poprzez zawieranie umów ubezpieczenia majątkowego i osobowego, określonych przepisami kodeksu cywilnego oraz przepisami prawa ubezpieczeniowego. Działalność Towarzystwa nie jest obliczona na zysk. Towarzystwo prowadzi działalność ubezpieczeniową w dziale II pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe, zgodnie z załącznikiem do ustawy ubezpieczeniowej w następujących grupach ubezpieczeń: 01, 02, 03, 07, 08, 09, 10, 13, 14, 15, 16, 17 i 18

Wycena aktywów dla celów wypłacalności

Aktywa zaprezentowane w formularzu S02.01.02 na 31 grudnia 2017 r. zostały wycenione i ujęte, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art. 223 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I rozporządzenia Solvency II.

Wycena zobowiązań dla celów wypłacalności

Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zaprezentowane w formularzu S02.01.02 na 31 grudnia 2017 r. zostały wycenione i ujęte, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I rozporządzenia Solvency II.

Ustalenia wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zaprezentowane w formularzu S17.01.02 oraz w formularzu S.12.01.02 na 31 grudnia 2017 r. zostały ustalone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art.

224-235 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem III w tytule I rozporządzenia Solvency II.

Środki własne oraz wysokość dopuszczonych środków własnych

Środki własne oraz wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i wysokości dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego w formularzu S23.01.01 na 31 grudnia 2017 r. zostały obliczone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art. 238 i art. 240-248 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem IV w tytule I rozporządzenia Solvency II.

Dopuszczone środki własne

Towarzystwo posiada dopuszczone środki własne w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności.

Minimalny wymóg kapitałowy

Minimalny wymóg kapitałowy zaprezentowany w formularzu S28.01.01 na 31 grudnia 2017 r. został obliczony, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art. 271-275 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem VII i X w tytule I rozporządzenia Solvency II.

Dopuszczone podstawowe środki własne

Towarzystwo posiada dopuszczone podstawowe środki własne w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy.

Kapitałowy wymóg wypłacalności

Kapitałowy wymóg wypłacalności zaprezentowany w formularzu S25.01.21 na 31 grudnia 2017 r. został obliczony, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z rozdziałem V i X w tytule I rozporządzenia Solvency II.

Kompletność wyjaśnień dotyczących istotnych różnic podstaw i metod wyceny dla celów wypłacalności i dla celów rachunkowości

Towarzystwo w trakcie badania odpowiednich elementów sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej na 31 grudnia 2017 r. przedstawiło kompletne wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w ustawowym sprawozdaniu finansowym



Mariusz Kuciński
Biegły rewident nr 9802

biegły rewident przeprowadzający badanie
w imieniu PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
firmy audytorskiej nr 477

ul. Orzycka 6 lok. 1B
02-695 Warszawa
07 maja 2018 r. Warszawa

PKF CONSULT

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
02-695 Warszawa, ul. Orzycka 6 lok. 1B
tel. +48 22 560 76 50, fax +48 22 560 76 63
REGON 010143080, NIP 521-052-77-10